

Mateřská škola Centrum, Ústí nad Labem
Velká Hradební 12/43
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školka plná zábavy

Účinnost: od 1. 9. 2021 (aktualizace)
Zpracovala: Jana Váňová s kolektivem pedagogických pracovníků
Číslo jednací: ŠVP PV 7/2021

Školní vzdělávací program – Školka plná zábavy

1. Identifikační údaje o mateřské škole

- 1,1 Název ŠVP
- 1,2 Údaje o škole
- 1,3 Statutární zástupce
- 1,4 Zřizovatel
- 1,5 Platnost dokumentu

2. Charakteristika prostředí mateřské školy

- 2,1 Základní údaje
- 2,2 Lokalita školy
- 2,3 Charakter a specifika budov

3. Podmínky vzdělávání

- 3,1 Věcné podmínky
- 3,2 Životospráva
- 3,3 Psychosociální podmínky
- 3,4 Organizace
- 3,5 Řízení mateřské školy
- 3,6 Personální a pedagogické zajištění
- 3,7 Spoluúčast rodičů

4. Organizace vzdělávání

- 4,1 Počet tříd
- 4,2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd
- 4,3 Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě
- 4,4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy
- 4,5 Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- 5,1 Zaměření školy
- 5,2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
- 5,3 Metody a formy vzdělávání
- 5,4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných
- 5,5 Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Vzdělávací obsah

- 6,1 Hlavní smysl integrovaného bloku – záměry kompetence, dílčí cíle
- 6,2 Uspořádání tematických celků
- 6,3 Obsah integrovaného bloku

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

- 7,1 Oblasti autoevaluace
- 7,2 Prostředky autoevaluace
- 7,3 Časový plán
- 7,4 Odpovědnost učitelů
- 7,5 Pozorování dítěte – tabulka

8. Přílohy ŠVP

- 8,1 Plán práce pro předškoláky
- 8,2 Plán práce s dětmi 2-3 roky
- 8,3 Plán práce pro cizojazyčné děti
- 8,4 Plán prevence

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1,1 Název ŠVP

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Mateřské školy Centrum
Vzdělávací program: RVP PV
Motivační název: **Školka plná zábavy**

1,2 Údaje o škole

Název školy: Mateřská škola Centrum, Ústí nad Labem, příspěvková organizace

Adresa školy: Mateřská škola Centrum
Velká Hradební 12/43
400 01 Ústí nad Labem

IČO: 702 259 23

IZO: 600 085 317

Telefon: 475 210 313 **nebo mobil:** 736 633 343

E-mail: ms_centrum@volny.cz

Internetové stránky: www.mscentrum.cz

1,3 Statutární zástupce

Ředitelka školy: Jana Váňová

1,4 Zřizovatel

Statutární město Ústí nad Labem
Velká Hradební 8
400 01 Ústí nad Labem

1,5 Platnost dokumentu

Platnost: od 1. 9. 2021

2. Charakteristika mateřské školy

2,1 Základní údaje

Kapacita školy: 75

Kapacita školní jídelny: 100

Venkovní areál školy: zahrada

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 13

Od 1. 1. 2001 byla škola usnesením zastupitelstva Statutárního města Ústí nad Labem zřízena jako příspěvková organizace.
Mateřská škola je samostatný právní subjekt.

2,2 Lokalita školy

Mateřská škola Centrum se nachází ve středu města v klidném prostředí za vědeckou knihovnou, obklopena rozsáhlou zahradou, která je rozdělena na dvě části: spodní – tu využívají nejčastěji nejmladší děti, všechny děti při odpoledním pobytu venku a horní – pro dvě třídy starších dětí. Děti na zahradě mají dostatek prostoru pro terénní hru i klidné koutky. Součástí zahrady jsou dvě pískoviště, domečky na hraní, různé průlezky, houpačky na pružině, záhonky pro pěstování květin i plodin, skalka.

Svou polohou vyhovuje rodičům, kteří dojíždějí za prací do středu města.

Poloha školy nám umožňuje ve velkém rozsahu zpestřit program školy organizováním i návštěv, na akcích, které probíhají v blízkých zařízeních, okolí.

2,3 Charakter a specifika budovy

Naše mateřská škola má asi padesátiletou historii. Byla postavena v roce 1964 jako účelové zařízení, ale bohužel její prostory dostatečně neodpovídají dnešním požadavkům na předškolní zařízení. Proto byla tomuto stavu přizpůsobena kapacita školy – hygienická norma – pro 75 dětí.

Disponuje školní kuchyní.

V suterénu budovy se nachází kuchyně a její zázemí, sklad hraček a pomůcek na zahradu, sklad potravin, prádelna a mandlovna.

V přízemí jsou kanceláře, šatny dětí a personálu, kuchyňka na výdej jídla, třída pro nejmladší děti od 2 - 4 let.

V patře pak ostatní dvě třídy pro děti od 4 – 6 let (7 let), kabinet pomůcek, kuchyňka na výdej jídla.

3. Podmínky vzdělávání

3,1 Věcné podmínky

Naše škola je vkusně a účelově vybavena. Má k dispozici **třídy** spojené s hernou a sociálním zařízením. Třída v přízemí je určena pro mladší děti kvůli jejich lepšímu komfortu – nemusí do třídy po schodech. V patře jsou dvě rovnoměrně věkově smíšené třídy. U každé herny je **sklad lůžkovin a lehátek**. Vlastní stabilní lehárnu nemáme, k odpočinku využíváme hernu. **Kuchyň** se nachází v suterénu budovy, byla vybavena novým nerezovým sporákem a je průběžně dovybavována nádobím a přístroji dle potřeby. K třídám na chodbě patří kuchyňka pro vydávání jídla. **Sociální zařízení** disponují WC, umývárnu i sprchovým koutem pro děti.

V hernách se snažíme doplnit hrací koutky i o cvičební a hudební pomůcky.

Třídy a herny jsou vybaveny dostatečným množstvím kvalitních **hraček a pomůcek**, které jsou postupně doplňovány dle potřeby vzdělávání a opotřebení. Vybavení hračkami, pomůckami odpovídá počtu a věku dětí.

Děti vedeme k pořádku, bezpečnému a opatrnému zacházení s hračkami a pomůckami. Děti se podílejí na výzdobě interiéru i exteriéru školky svými výtvy.

Všechny vnitřní a venkovní prostory mateřské školy splňují **bezpečnostní a hygienické normy** dle platných předpisů.

Školní zahrada je rozlehlá, se spoustou vzrostlých stromů, takže ji můžeme dostatečně využívat k pobytu a činnostem dětí. Děti mají k dispozici pískoviště, herní prvky, dostatek prostoru, koutků. Postupně chceme dokoupit pro děti i stoly a židle na zahradu, pro další činnost dětí. **Naším záměrem** je dotvoření záhonů, postupné budování zahrady s dalšími prvky, např. zastínění horního pískoviště, využití

i přírodních materiálů na zahradě k hrám (vytvoření hracích koutků, hmatových chodníků apod.), pomůcek pro práci na zahradě, popř. vybudování bezbariérového přístupu. Plánujeme do budoucna vybudování „mlhoviště“, zavěšení tabulí se spojujícím motivem na zdi zahrady uzpůsobené ke kreslení. Všechny tyto plány postupně konzultujeme a i realizujeme za pomoci Zřizovatele, MAP II, či pomoci rodičů.

3,2 Životospráva

STRAVA

Nedílnou součástí programu školy je stravování a zdravá výživa dětí.

Je základním předpokladem pro zdravý tělesný a duševní vývoj dítěte.

Mateřská škola se významně podílí na vytváření stravovacích návyků dítěte.

Naše školní jídelna zabezpečuje pro děti kvalitní stravování v souladu s recepturami a normami platnými pro předškolní věk.

Personál školní jídelny dbá, aby jídelníček dětí obsahoval hodně ovoce a zeleniny, dostatek nízkotučných mléčných výrobků, libová masa, drůbeže, luštěnin, obilninových výrobků a vhodných tekutin.

Vedoucí školní jídelny sleduje trendy ve výživě dětí, zajišťuje nové receptury.

Paní kuchařky se zúčastňují vzdělávacích kurzů, seznamujících je s novými trendy.

V naší mateřské škole se používají a dodržují tyto zásady při stravování:

- pitný režim je zajištěn po celý den formou ovocných čajů a pitné vody
- při svačinách i obědě děti stolují společně
- při svačině se obsluhují samy – určují si velikost porce, množství ovoce, svačina je pravidelně ozdobena zeleninovou oblohou, mají výběr ze dvou nápojů
- při obědě si děti volí odpovídající porci s kuchařkou, výběr nápojů je pestrý (minerálky, džusy, čaj). Případné saláty je vždy možné si přidat.
- děti ve třídě Berušek jedí lžící
- děti ve třídě Včelek a Motýlků dostávají dle svých schopností možnost jíst příborem
- děti nejsou do jídla nuceny, ale pobízeny. Respektuje se jejich individuální tempo i velikost porce, možnost si přidat je samozřejmostí.
- Personál sleduje, jak děti jedí, všímá si, jak stolují, povzbuzuje, pobízí.
- Respektujeme individuální zvláštnosti výběru jídel- rodiče nahlásí co dítě buď vůbec nesmí (alergie) či nejí – nechce.
- Dodržujeme intervaly mezi jednotlivými jídly

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Děti tráví každý den dostatečně dlouhou dobu venku. Využíváme školní zahradu a blízké okolí. Činnosti jsou přizpůsobeny kvalitě ovzduší a počasí.

Je dodržován odpočinek na lůžku, při kterém většina dětí po celodenní činnosti spí, ale respektujeme individuální potřebu aktivity a odpočinku. Děti, které nespí, se zúčastní klidových činností, tak aby nerušily ostatní spící děti.

3,3 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole se snažíme vytvořit pro děti klidné a milé prostředí, vybudované na respektu, partnerství a porozumění, i pro jejich rodiče.

V naší škole zajišťujeme či máme:

- rovnocenné postavení pro všechny děti
- umožňujeme postupnou adaptaci nově příchozím
- vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte
- respektujeme potřeby dětí
- ocenění dítěte – pochvala, porozumění - důvěra
- děti nejsou neúměrně zatěžovány
- děti nejsou neurotizovány spěchem
- volnost a osobní svoboda je vyvažována potřebným řádem
- dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava
- učitelka podporuje vstřícnou a naslouchající komunikaci
- učitelka počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí
- učitelka nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy, předchází konfliktům, vyhýbá se negativním slovním komentářům
- děti se spolupodílí se na společných pravidlech přiměřených jejich věku

Součástí dne jsou rituály, které nám pomáhají:

- přivítání a rozloučení se s učitelkou, kolektivem – zdravíme
- komunitní kruh – přivítání, pohlázení, sdělujeme si zážitky, dozvídáme se, co budeme tvořit, poznáváme, učíme se
- oslavy narozenin – popřejeme, předáme malý dárek, zazpíváme, oslavenec sedí na barevné židličce
- přijetí nových dětí – adaptační program

Tradice:

- Společné tvoření s rodiči – dílny
- Dny radosti
- Mikulášská nadílka
- Vánoční zpívání u stromečku s rodiči
- Oslava Dne matek – besídka
- Oslava Velikonoc, masopustu, čarodějnic – aktuální akce vždy na daný školní rok
- Oslava DDM
- Rozloučení s předškoláky

Pravidla soužití:

- jsme zdvořilí
- děkujeme, poprosíme, požádáme, půjčíme
- jsme kamarádi, hrajeme fair
- pomáháme si, neubližujeme
- uklízíme si hračky
- nasloucháme druhému
- dodržujeme hygienické návyky
- dokončíme svou práci
- učíme se s radostí
- nebereme si, co nám nepatří

- chráníme životní prostředí

Nejstarší děti vedeme k seberealizaci, umět využít vlastního učení, zpětné vazby, co mohou předat dál kamarádům.

3,4 Organizace

Organizační zajištění školy je stanoveno v organizačním a školním řádu mateřské školy.

Náplň dne je flexibilní, střídají se řízené a spontánní aktivity, pevně je dán pouze pobyt venku. Každý den jsou zařazovány tělovýchovné chvílky na podporu správného držení těla a jazykové chvílky na podporu správné výslovnosti.

Součástí organizace je Režim dne, kde jsou určeny orientační časové úseky jednotlivých činností, které podle potřeby uzpůsobíme danému programu či momentální akci.

REŽIM DNE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

6.00 – 8.30	příchod do mateřské školy, volné tvořivé hry
8.30 – 9.30	výchovně vzdělávací činnost dle TVP svačina
9.30 – 11.30	pobyt venku
11.30 – 12.15	oběd
12.15 – 14.00	hygiena, odpočinek dle potřeby dětí, individuální činnost pro starší děti
14.00 – 16.30	svačina, volné tvořivé hry, spolupráce s rodiči

Volné herní aktivity jsou upřednostňovány a v režimu mají na ni děti dostatek času. Během celého dne vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností a pracovat svým tempem.

Zápis do mateřské školy probíhá každoročně v květnu.

O přijetí do MŠ rozhoduje ředitelka na základě platných kritérií pro přijímání dětí/viz. bod 4,4.

3,5 Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí ředitelka školy na základě úspěšného zvládnutí konkursu a jmenováním do funkce Statutárním městem Ústí nad Labem s účinností od 1. 7. 2017.

Organizace činností a provozu je funkční, vymezena vnitřními dokumenty.

Pracovníci jsou zapojováni do řízení, plánování a využívání zpětné vazby.

Všichni pracovníci mají vymezeny svoje povinnosti, pravomoci a úkoly. Ředitelka se snaží vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Podporuje a motivuje všechny zúčastněné k spoluúčasti chodu MŠ a jejích akcí. Vytváří podmínky k dalšímu vzdělávání, možnosti se účastnit kurzů, seminářů.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, Domem dětí a mládeže a ostatními institucemi a odborníky.

Ve vztazích s rodiči se snažíme o oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění a ochotou spolupráce.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Počet zaměstnanců mateřské školy: 7 pedagogů
2 kuchařky
3 uklízečky
1 vedoucí stravovny
1 ekonom
1 chůva

Pedagogický sbor tvoří sedm učitelek včetně ředitelky, všechny mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Plánovitě se nadále vzdělávají. Služby pedagogů jsou plánovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče.

Provoz zajišťují kuchařky, uklízečky, vedoucí stravovny na zkrácený úvazek a externí ekonom. Všichni mají předepsanou odbornou kvalifikaci, nadále se zúčastňují seminářů, kurzů potřebných ke své práci.

Aktuální jmenný seznam pracovníků je k dispozici na webových stránkách a nástěnce školy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je základem k navazování otevřeného partnerského vztahu.

Snažíme se vytvářet přívětivé klima, tak, aby rodiče k nám měli důvěru. Posilujeme vztahy s rodiči společnými akcemi, které přinesly do školky oživení a spokojenost a lepší poznání vzájemných vztahů.

Hovoříme s rodiči o vzájemných očekáváních, používáme diskrétnost a posilujeme silné stánky dítěte a rodiny, snažíme se ke spolupráci získat celou rodinu.

Rodiče si pomalu zvykají na svoji účast chodu mateřské školy, nabízejí pomocnou ruku, kterou rádi využijeme např. při drobných opravách, donesení materiálu na tvoření. Mateřská škola nabízí rodičům i poradenský servis, Nezasahujeme do života a soukromí rodiny a zdržujeme se přílišné horlivosti v poskytování nevyžádaných rad.

4 Organizace vzdělávání

4,1- 4,2

Kapacita školy, která vyhovuje požadavkům regionu, je stanovena na **75 dětí**, které jsou rozděleny do **tří tříd** tak, aby bylo možno rozvíjet jejich schopnosti podle individuálních potřeb.

1. třídu – **Berušek** – navštěvují nejmladší děti, (dle možností školy i děti mladší 3 let), které si postupně přivykají na prostředí školy.

Je pro ně připraven program i aktivity přiměřené věku. Využíváme prožitkové učení, podporujeme přirozenou zvědavost dětí.

Dvouleté děti:

Postupně doplňujeme pomůcky a hračky pro děti od dvou do tří let.

Zaměřujeme se na hygienické návyky, sebeobsluhu, začlenění do kolektivu, uklízení hraček a dodržování bezpečné hry.

2. třídu – **Včelek** a 3. třídu - **Motýlků** – navštěvují starší děti, které jsou rozděleny do dvou smíšených skupin tak, aby se mohly účastnit náročnějších projektů, které jsou pro ně připraveny.

Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek, nápadů, přímých zážitků k prožitkovému učení. Umožňujeme dětem vidět věci v souvislostech.

Plánujeme didakticky zacílenou činnost s prvky spontánního a záměrného učení, pro skupinovou i pro individuální činnost.

Všechny věkové skupiny se každodenně setkávají při ranním scházení, při pobytu na školní zahradě či při odpoledním rozcházení. Vzhledem k vysokým počtům předškoláků děti ani nelze rozdělit do tříd stejnoměrně podle věku.

Pozdější příchody či příchody během dne jsou samozřejmě možné, a to buď po předchozí domluvě, či telefonickým oznámením do 8,00 hod.

Děti zúčastňující se povinného předškolního vzdělávání mají stanovenou dobu vzdělávání od 8 do 12 hodin – denně.

Omlouvání dětí lze telefonicky, emailem, zápisem do omluvného listu na třídě.

Při absenci delší jak 14 dní vždy písemně.

Děti zúčastňující se povinného vzdělávání vždy písemně, bez ohledu na počet dní.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (děti cizinců) v povinném předškolním vzdělávání:

Mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně pro více jak 4 děti v povin. předšk. vzdělávání. Skupina pro jazykovou přípravu má 4- 8 dětí. Další skupinu pro jazykovou přípravu lze zřídit, pokud je do dosavadní skupiny zařazeno 8 dětí. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné (mladší) děti než uvedené, a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí.

4,3 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

V provozu školy učitelky spolupůsobí zpravidla při pobytu venku, obědě, návštěvě tělocvičny a solné jeskyně, podle potřeby i při dalších akcích v MŠ – karneval, návštěva divadla, výlety, akce pro rodiče a děti, zábavná dopoledne apod.

4,4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Informace o zápisu do naší školy jsou aktuálně na www.mscentrum.cz, dále na plakátech v prostorách MŠ. Zápisy probíhají elektronicky. Výsledky jsou oznámeny na webových stránkách MŠ, na nástěnce ve školce.

O přijetí rozhoduje ředitelka školy na základě platných kritérií pro daný školní rok ve správním řízení.

Nárok na vzdělání mají děti, které jsou státními občany ČR nebo příslušníky EU, děti z jiných států, pokud pobývají na území ČR dle platných předpisů a mají povolení k oprávněnému pobytu – rodiče doloží u zápisu, podle věku- povinné předškolní vzdělávání, místo trvalého pobytu – spádová oblast. Ředitelka může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má potvrzeno na přihlášce od ošetřujícího lékaře, že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

K posouzení podmínek pro přijetí dětí se zdravotním postižením, je nutné písemné vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

4,5 Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Jednou z forem povinného předškolního vzdělávání je individuální vzdělávání dítěte. Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce MŠ nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

Oznámení musí obsahovat:

- a) jméno, rodné číslo, místo trvalého pobytu
- b) uvedení období, ve kterém bude dítě individuálně vzděláváno
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Ředitelka mateřské školy oznámí zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno – vychází ze školního vzdělávacího programu.

Ředitelka školy dohodne se zákonným zástupcem termíny ověření vzdělávání dítěte, ověření se musí uskutečnit nejpozději v období 3. - 4. měsíce od zač. školního roku.

Ředitelka školy ukončí individuální vzdělávání, pokud zákonný zástupce nezajistil účast dítěte u ověření vzdělávání, a to ani v náhradním termínu.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5,1 Zaměření školy

Filozofie školy

„Všechno, co potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské škole“

Robert Fulghum

Pedagogický kolektiv se po zkušenostech z minulých let, zaměřil na vzdělávání dětí přirozenou formou, na základě naší společnosti a její geografické poloze, rozložením do bloků daným naším podnebím a tradicemi v naší zemi. Bloky jsou rozděleny podle ročních období.

Snažíme se hrou dětem přiblížit poznávání světa, společnosti, pravidel chování, životního prostředí a poznání síly kamarádství.

5,2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem naší práce je spokojené a šťastné dítě, které chápe a plně prožívá svět kolem sebe, má chuť poznávat, přemýšlet a tvořit.

Držet krok s dobou, poznávat a vzdělávat se tou nejpřirozenější formou – hrou.

- Učit děti smysluplnému poznávání světa.
- Udržet si nadstandartní aktivity, protože se nám osvědčili, všem se nám líbí a považujeme za důležitou součást vzdělávání.
- Udržovat dobré vztahy s rodiči a přáteli školy, veřejností.
- Poznávání světa i mimo školu – výlety, exkurze a jiné akce

5,3 Metody a formy vzdělávání

Pro plnění našeho plánu uplatňujeme tyto metody:

- situační učení
- řízené skupinové činnosti
- řízené individuální činnosti
- spontánní aktivity
- prožitkové učení

Preferujeme tyto činnosti:

- volnou – spontánní hru
- psychomotorická cvičení
- výlety
- exkurze
- námětové hry
- komunitní kruh

Organizujeme i mimoškolní- nadstandartní aktivity:

- návštěvy tělocvičny ZŠ E. Krásnohorské
- DDM- počítačová gramotnost pro předškoláky
- keramiku
- solnou jeskyni

5,4 Zajištění průběhu vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Pro děti s 1. stupněm podpůrného opatření, na základě diagnostiky dětí, se třídní učitelky zaměří na problematické oblasti, které je potřeba dále rozvíjet formou individuální péče.

Jeho další pokroky, potřeby či konkrétní úkoly uvedou v hodnotících listech dítěte, budou se navzájem informovat o dalších krocích, i komunikovat se zákonným zástupcem a společně hledat řešení, podněty.

PLP si vypracují p. učitelky na své třídě dle potřeby, po 3 měsících vyhodnotí a po zjištění dalších přetrvávajících problémů doporučí zákonným zástupcům postup, řešení pro práci s dítětem (vyšetření v poradně, lékařem atd).

Děti s 2. – 5. stupněm podpůrných opatření mají vypracováno doporučení od školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. PLP bude vycházet z tohoto doporučení a ze školního vzdělávacího plánu, bude obsahovat i údaje o potřebných pomůckách a vypracují ho společně p. učitelky na dané třídě.

Nadané děti

Náš ŠVP je vypracován tak, že jeho obsah, který je v souladu s RVP PV, umožňuje přizpůsobení podmínek podle potřeb a možností mimořádně nadaným dětem. Bude ve svém nadání podporováno vhodnými pomůckami, pestrou nabídkou, umožnění činnosti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je nadále podporováno podnětnými činnostmi, aby byl stimulován jeho potenciál pro pozdější možnost projevení a uplatnění v dalším vzdělávání.

Pro spolupráci a vyšetření dítěte ŠPZ vypracováváme plán pedagogické podpory. PLPP zhotovují p. učitelky, které pracují s dítětem, zpravidla třídní učitelky.

5,5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti jsou přijímány podle možností školy a po pečlivém zvážení celé situace společně s rodiči. Měly by zvládat základní hygienické návyky. Postupně doplňujeme pomůcky a hračky pro děti od dvou do tří let. Zaměřujeme se na upevnění hygienických návyků, sebeobsahu, začlenění do kolektivu, zvládnutí odloučení od rodičů, uklízení hraček a dodržování bezpečné hry. Děti se zúčastňují vzdělávacího programu, jako ostatní děti, ale je přihlédnuto k jejich aktuálnímu a somatickému stavu. Snažíme se vytvářet klidné prostředí, tak, aby děti měly pocit jistoty a zázemí, a jejich teritorium bylo minimálně narušováno zásahy zvenčí. Proto akce MŠ mimo budovu jsou sporadické a zařazovány až na 2. pololetí daného roku. Dokupujeme postupně pro ně vhodné pomůcky (stavebnice, dlaňové pastelky, lepoprela, knihy) a hračky rozvíjející jejich motoriku.

6. Vzdělávací obsah

6,1 Hlavní smysl integrovaného bloku – záměry, realizace

Školní vzdělávací program naší mateřské školy s mottem:

„Školka plná zábavy“

se opírá o čtyřdílné kurikulum Doc. PhDr. Opravilové a PhDr. Gebhartové

Jaro, Léto, Podzim, Zima v MŠ a

o publikaci Gabriely a Milady Přikrylových **Hrajeme si od jara do zimy**

a publikaci Miluše Havlínové, Elišky Vencálkové

Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole

Dalším materiálem, který využíváme, je „**Kafomet**“ vzdělávací agentury Infra. Školní vzdělávací program určuje tematické bloky na roční období (zpravidla na 3 měsíce), které p. učitelky dále rozpracovávají v TVP. Při jejich vytváření vycházíme z ŠVP a RVP. Jednotlivé integrované bloky jsou společné pro celou mateřskou školu, liší se tím, že dle zásad přiměřenosti zohledňují individuální zvláštnosti a potřeby jednotlivých skupin dětí. Třídní vzdělávací plány jsou vypracovány jednotně pro celou MŠ, vždy jedno téma na cca 14 dní, tak, aby se vystřídal obě kolegyně a bylo

dostatek času na prožití daného tématu. Pokud jsou nějaká aktuální témata během školního roku (např. olympiáda), vypracuje se na dané téma vložený projekt (vždy na každý další školní rok zpracujeme dle momentální aktuality).

Jednotlivé bloky byly zamýšleny tak, aby učitelku nesvazovaly a neomezovaly, je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj školy.

Vzdělávací obsah našeho programu zohledňuje všech pět vzdělávacích oblastí: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální.

Tyto oblasti jsou nazvány:

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**
- **Dítě a svět**

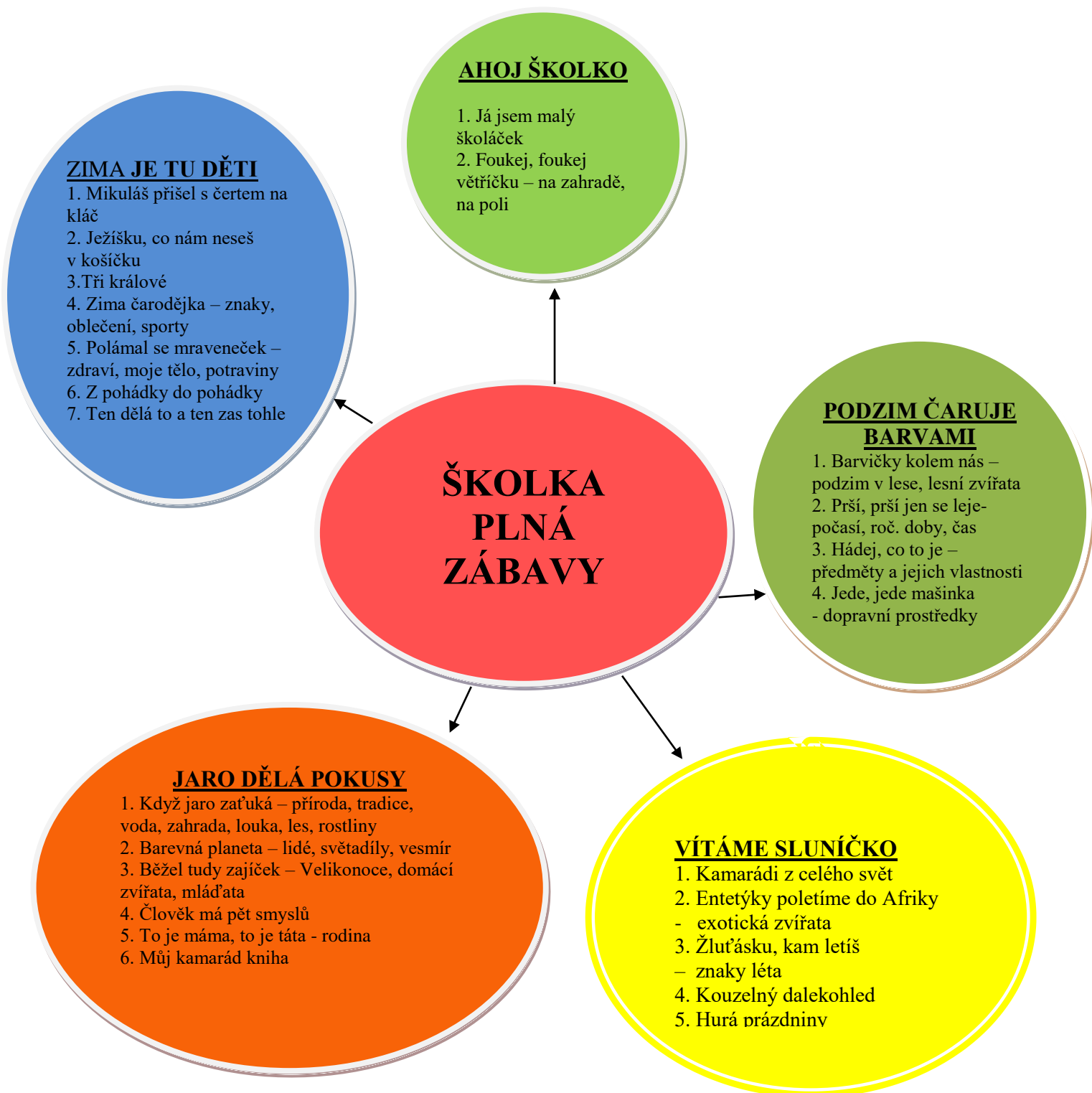
Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie:

- **Dílčí cíle (záměry)** – co bude pedagog sledovat, co bude podporovat
- **Vzdělávací nabídku** – souhrn praktických i intelektových činností k naplňování cílů a k dosažení výstupů, dle potřeb a schopností dětí.
- **Očekávané výstupy (dílčí kompetence)** - připravenost dítěte pro vstup do ZŠ a dalšího života.

6,2 Uspořádání tematických celků

1. **AHOJ ŠKOLKO**
2. **PODZIM ČARUJE BARVAMI**
3. **ZIMA JE TU DĚTI**
4. **JARO DĚLÁ POKUSY**
5. **VÍTÁME SLUNÍČKO**

Součástí programů je rozvrh projektů pod názvem „**Dny radosti**“, které vyhlašujeme obvykle **jeden den v měsíci. Na tento den je vyhlášeno téma**, které vychází z plánu práce, ale jeho forma plnění je odlišná od běžného dne v mateřské škole.

DNY RADOSTI

Září	Ovocný / zeleninový den
Říjen Listopad	Dýňování – dílny pro rodiče a děti Bramborování, Strašidýlka, Drakiáda apod. (vždy podle aktuálnosti)
Prosinec	Čertovský rej, Andělské zvonění Vánoční dílny a zpívání u stromečku Ježíškovo nadělování
Leden	Co jsem našel pod stromečkem
Únor	Masopustní karneval
Březen	Knihy – můj kamarád
Duben	Velikonoční pomlázka Čarodějnice
Květen	Jarní putování – výlety Besídky pro rodiče
Červen	Sluníčkový den – MDD Rozloučení s předškoláky

6,3 Obsah integrovaných celků

Ahoj školko, Podzim čaruje barvami

V tomto, pro děti tak důležitém období, se především nové děti budou seznamovat s novým prostředím své mateřské školy, režimem dne, orientací v prostorách MŠ. Poprvé budou trávit čas ve větším počtu dětí, v kolektivu, což je pro ně velká změna v dosud zaběhnutém režimu v rodině.

Získávají postupně své místo v kolektivu. Jednodušší začleňování mají v kolektivu děti, které již chodily do mateřské školy v minulém roce, ale přestoupily do jiné třídy i s některými kamarády.

Učíme děti znát svou značku, zapamatovat si ji, najít své místo v šatně.

Dítě má své místo u stolku, což pro něj představuje jistotu v prostoru třídy. Děti se učí pojmenovávat prostory v mateřské škole a k čemu slouží, seznamují se i s ostatním personálem v každodenním styku. Dodržujeme režim dne, učíme děti novým návykům – jak hygienickým, tak pracovním, sociálním.

Tento celý integrovaný blok je zaměřen k podzimnímu období. Seznámíme se s tím, jaké změny v počasí přináší podzim, jak se příroda pomalu zabarvuje do různých barev, od žluté po červenou. Jaké plody nám podzim přináší, učíme se názvy podzimních druhů zeleniny a ovoce.

Každý měsíc v tomto období probíhají dny radosti. V září – „Ovocný/zeleninový den“

Děti si např. připravují ovocný salát z jablek, hrušek, ochutnávají švestky, ryngle a podobné plody. Při vycházkách po okolí (např. Mariánská skála, blízké parky) poznáváme i volně rostoucí dřeviny a byliny, a jejich využití. V říjnu a listopadu si užíváme společně s rodiči tvořivé dílny, třeba zdobení dýní, které obměňujeme dle aktuálnosti ve školním roce. Plánujeme i výlety např.: ZOOPARK Chomutov, ZOO Děčín, návštěvy divadla dne nabídky (Národní, Kulturní dům i Městské divadlo) a využíváme nabídku divadélek, která navštíví naši mateřskou školu.

Od října děti navštěvují tělocvičnu na ZŠ Elišce. Začíná výuka práce s počítačem formou hry v DDM (pro předškoláky), polytechnické učení a návštěvy solné jeskyně. Využíváme vybavení školní zahrady k rozvoji hrubé motoriky a k pravidelnému pohybu (stěna na lezení, průlezky, klouzačky, členitý terén, houpačky, pískoviště, jízda na odstrkovadlech a koloběžkách, míčové hry)

Já jsem malý školáček

Očekávané výstupy: zvládat sebeobsluhu, zachovávat správné držení těla, získání citové samostatnosti, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, poznávání pravidel ve skupině

Dílčí cíle	Návrhy činností, forem, metod
<ul style="list-style-type: none"> - znát svoje jméno a jméno svých kamarádů i učitele - umět pojmenovat prostory v MŠ, znát jejich účel, orientovat se v budově - naše pravidla - umět poznat svou značku a umět si uložit své věci na určené místo, umět se zapojit do úklidu hraček - učit se používat slova v gramaticky správných tvarech - umět popsat vzájemnou polohu dvou objektů pomocí vztahů (je, není, v, na, nahoře, dole, vedle, za...) - umět zazpívat s menší oporou o hlas učitelky v kolektivu i v menších skupinách - umět chodit vyrovnaně a plynule se správnými pohyby paží 	<ul style="list-style-type: none"> - komunitní kruh, rozhovor, kdo jsem já, kdo je on/ona, proč mám rád/a kamaráda (např. kutálení míčem – otázky, odpověď) - kolektivní práce „Naše MŠ“ - „sluníčka“ (jablíčka apod.) kamarádství - prohlídka MŠ – všech prostor - seznámení se i s ostatním personálem - vytvoření společných pravidel ve třídě (zdravíme, požádáme, poděkujeme apod.) - při běžných činnostech (šatna, umývárna, u stolečku, na zahradě) - hra „Na poštu“ – komu je určena obálka se značkou? ... - rozhovor, řekni, co děláš, převyprávění čtené pohádky, malované čtení, rýmovačky - např. hra „Kde je míč?“ - skládání hraček podle diktátu - rytmické popěvky, zpěv známých písní - používání jednoduchých rytmických nástrojů, hra „Na tělo“ - při volných hrách i řízených činnostech - při vycházkách, při cvičení s bubínkem, klavírem, chůze ve dvojicích, zástupu

PODZIM ČARUJE BARVAMI

ŘÍJEN-LISTOPAD

Soustředěně pozoruje,
zkoumá, objevuje, všímá si
souvislostí, užívá při tom
jednoduchých pojmů, znaků
a symbolů

Seznamování
s místem a prostředím
ve kterém žije a
vytvářet k němu
pozitivní vztah

Průběžně rozšiřuje
svou slovní zásobu a
aktivně jí používá

Rozvoj
komunikativních
dovedností

Má elementární poznatky
o podzimním období
v přírodě, společnosti,
chápe, že zájem o to co se
děje kolem jsou přínosem
a naopak lhostejnost,
pohodlnost mají svoje
nepříznivé důsledky

Základní poznatky
o přírodě na
podzim, podzimní
zvyky a tradice

Samostatně rozhoduje o
svých činnostech, umí si
vytvořit svůj názor a
vyjádřit jej, dokáže
rozpoznat vlastní silné
stránky a poznávat svoje
slabé

Rozvoj
schopnosti žít ve
společenství
ostatních lidí,
rozvoj úcty
k životu ve
všech formách

Barvičky kolem nás

Očekávané výstupy: poznávání prostředí, ve kterém žijí, mít základní poznatky o přírodě - lese, osvojení si dovedností v péči o okolí a spoluvytváření zdravého prostředí,
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si je zapamatovat
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Dílčí cíle	Návrhy činností, forem, metod
<ul style="list-style-type: none"> - učit děti rozlišovat a upevňovat poznatky o podzimní přírodě - postupně učit děti rozlišovat barevné odstíny - seznamovat se s lesními zvířaty, stromy, rostlinami, kdo o ně pečuje - poznávání přírodnin – třídění, tvoření - vést děti ke koordinaci obou rukou spolu se zrakovou kontrolou při vytrhávání menších tvarů -cvičení zrakové zralosti - upevňovat a rozšiřovat repertoár písní a vytvářet podmínky pro rozvoj tonálního cítění - výrazně přednášet básně a říkadla společně s ostatními dětmi - vést děti k bezpečné manipulaci s dětským zahradním nářadím - umět chodit a běhat volně v prostoru s vyhýbáním, s orientací mezi překážkami se změnami směru a délky kroku - umět provádět výstupy a sestupy na přiměřeném nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování při vycházkách, dialogy, obrazový materiál - krátké rytmické básničky, říkadla - pozorování barev podzimního listí, proměnlivost přírody, poznávání barev kolem nás „Pan čáp ztratil čepičku“ - Kdo bydlí v lese? – obrazový materiál, beseda, návštěva ZOO -Sběr přírodnin, pozorovat rozdíly (stromy, plody) -vycházka do lesa „Zamykám les“ - hry s přírodninami, rozdělování do skupin podle zadání (barva, druh, počet), lepení, otiskování, hry s barvou - práce s barevnými papíry – duha, strom, les, lepení obrázků z natrhaných barevných papírů - labyrinty, obkreslování, spojování bodů, vybarvování omalovánek - písně s podzimní tematikou - rytmizace každé doby, vnímání harmonie tónů, relaxační hudba -vnímání různých rytmů- rychle, pomalu, potichu, nahlas -říkadla a básničky, rýmované básničky a pohádky -práce na školní zahradě (hrabání listí, tvoření hromádek), zametání kolem pískoviště apod., - překážková dráha, slalom, obíhání mety, běh k metě -výstup a sestup na lavičku, švédskou bednu, cvičební kameny, přírodní překážky, chůze po schodech

Zima je tu děti

Nové děti a děti, které přestoupily z třídy Berušek na Motýlky a Včelky, si již zvykly na režim školy, na prostředí, na dospělé osoby, které pracují v mateřské škole, a můžeme se nyní v klidu věnovat času předvánočnímu - adventu.

Připomínáme si tradice, vyzdobíme si chodby, třídy, s dětmi zdobíme stromeček, na výzdobě šaten se podílejí také děti svými pracemi. Využíváme stříhání, kreslení, vybarvování. Vyrábíme si dekorační předměty. Hlavním tématem tohoto období jsou Vánoce a zima, zimní příroda. Mateřskou školu navštíví Mikuláš s čertem a andělem, zazpíváme si vánoční koledy, čteme si dětské příběhy a pohádky, které neodmyslitelně patří k Vánocům. S rodiči si děti na dílničkách vyrábí svícny nebo různé ozdoby a dekorace, které si odnesou domů. Společně s rodiči si zazpíváme u slavnostně rozsvíceného stromečku.

Krátce před Vánocemi navštíví mateřskou školu Ježíšek, a nechá pod stromečkem dárečky. Děti mají připraven slavnostní stůl se svícny, vánočními ubrusky a ozdobenými vázičkami. Děti si vyrábí dárečky s tematikou Vánoc a zimy.

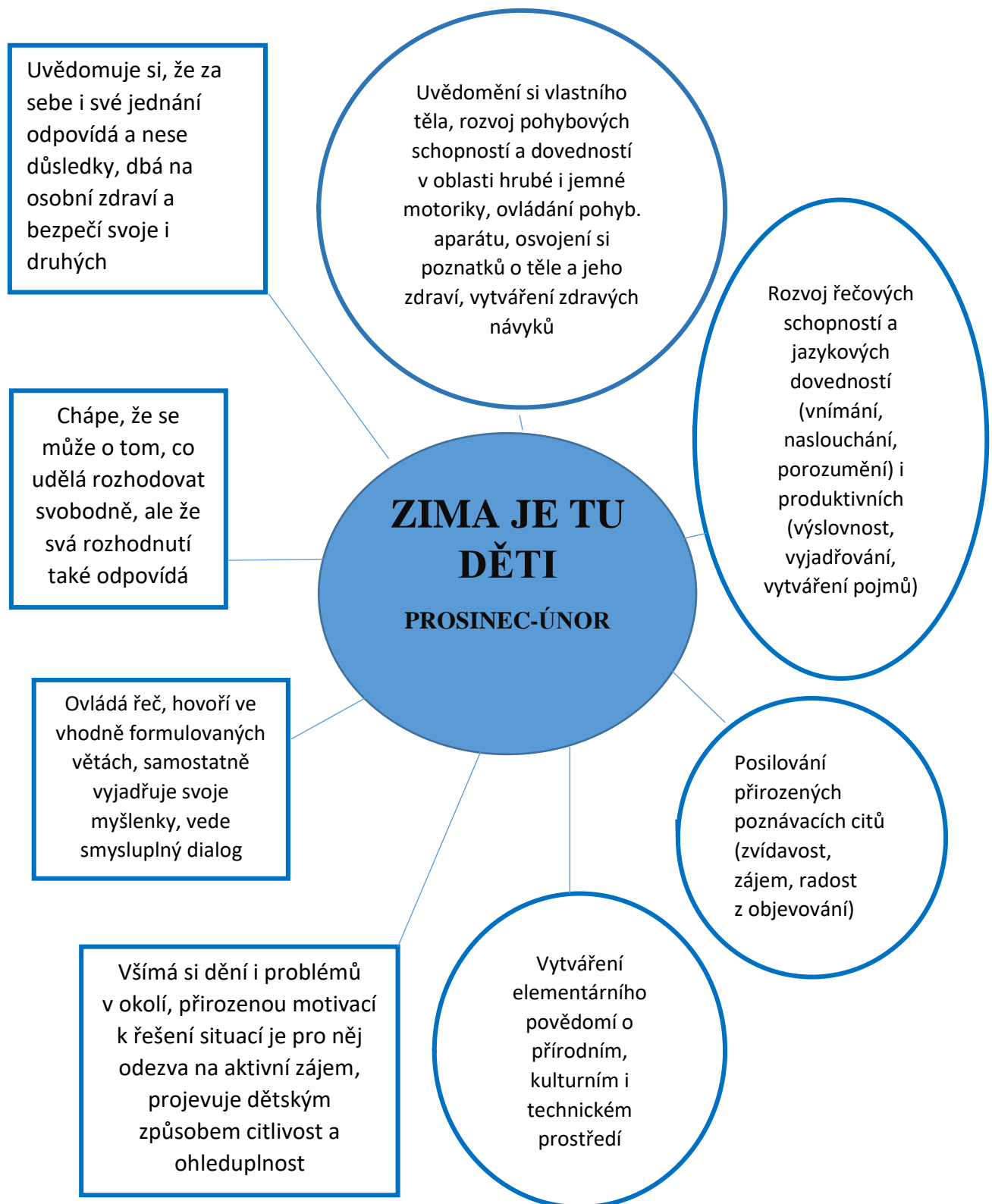
Nezapomínáme navštívit ani výstavu betlémů a při vycházkách si prohlédneme výzdobu města.

Po Novém roce si připomeneme tradici Tří králů. Děti mohou přinést ukázat kamarádům novou hračku, kterou našly pod stromečkem.

V další etapě zimního období se věnujeme přírodě, pomáháme zvířátkům v lese tím, že jim přinášíme do krmítka kaštiny, bukvice, suché pečivo a ptáčkům u řeky rohlíky, které děti nosí v průběhu podzimu. Všimáme si, jak je zasněžená příroda v zimě krásná a když to sněhové podmínky umožní, věnujeme se zimním radovánkám – seznamujeme se se zimními sporty – klouzání, bobování, sáňkování, hod sněhovou koulí na cíl... Začínáme se zabývat i zdravotní stránkou a využijeme návštěvy nemocnice, dopravního hřiště. Plánujeme i exkurze do různých podniků, tak, aby se děti lépe seznamovaly s prací dospělých.

V období masopustu, si vyzdobíme mateřskou školu motivy a dekoracemi karnevalu. Vyvrcholením tohoto období je karneval v mateřské škole. Tancujeme, zpíváme, hrajeme zábavné hry, masopustní průvod chodí po celé školce, děti se navštěvují navzájem ve třídách, odnášejí si drobné dárečky v podobě bonbonů, sladkostí a balónek. I v zimním období využíváme nabídek divadélek nejen v MŠ ale i v okolí města.

V březnu se věnujeme naší planetě, vztahům mezi lidmi, vztahu k městu a krajině. Nezapomínáme ani na březen – měsíc knihy, kdy si děti přináší svou nejoblíbenější knihu. Probíhají návštěvy solné jeskyně, tělocvičny ZŠ Elišky Krásnohorské a výuky počítačů v DDM.

Mikuláš přišel s čertem na koláč

Očekávané výstupy: Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, vést dialog, zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

Den radosti: Čertovský rej, Mikulášská nadílka, Vánoční zpívání u stromečku

Dílčí cíle	Návrhy činností, forem, metod
<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se zvyky a obyčejí u nás - učit děti spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě, vylepšovat prostředí třídy, připravovat s dětmi oslavy svátků - zapamatovat si krátké říkanky, básničky, umět je reprodukovat - umět zpívat samostatně i ve skupinách, posilování radosti ze společné činnosti - využívat rozmanitosti různých materiálů, rozvíjení jemné motoriky, představivosti a fantazie - upevňovat správnou techniku stříhání, lepení - učit děti koulet míč v daném směru - podporovat u dětí hry na sněhu, koulování, klouzání, bobování, hod na cíl - poznávání číselné řady (0-5) 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava na Mikuláše – čtení z knížek vyprávění, prohlížení obrázkových knih, výzdoba ve městě - příprava mikulášské nadílky - zdobení stromečku - adventní kalendář - nácvik básniček, písniček, koled, tanečků, -- používání hudebních nástrojů, rytmizace, pohybové vyjádření - zpívání u stromečku - Mikuláš, čert, anděl, punčocha, barborky - vystřihování tvarů, lepení, skládání, malování, dokreslování detailů... - výroba dárečků, přání - pečení cukroví - práce s barevným papírem – lepení řetězů, stříhání sněhových vloček míčové hry - koulení míče k danému cíli - koulení míče k danému cíli ve dvojicích (i po šikmé ploše) - chytání míče koulejícího se po šikmé ploše - házení a chytání obouruč - hry na sněhu, hod sněhovou koulí na cíl, slalom mezi sněhovými koulemi - počítání čertovských uhlíků, svíček na adventním věnci....

Jaro dělá pokusy

Zaměření tohoto integrovaného bloku pro děti, je vytvoření si základní představy o přírodě v souvislosti s jarem. Těšíme se na jaro.

Poznáváme zvířátka a jejich mláďata. Využíváme dostupných metodických prostředků k osvojení základních znalostí o domácích zvířatech. Plánujeme výlety do přírody.

Těšíme se, že si mateřskou školu vyzdobíme jarními dekoracemi, dáme si nové obrázky dětí na chodbu. Poznáváme první jarní květiny, všímáme si prvních změn v přírodě, zpěvu ptáčků. Pozorujeme, že den je delší. Postupně se připravujeme na Velikonoce. Děti se seznamují s tradicemi Velikonoc, čteme si jarní a velikonoční básně a říkadla, zpíváme si jarní písně. Učíme se velikonoční koledy. Velikonoční dekorace si naaranžujeme ve třídě. Natrháme si zlatý déšť, pozorujeme, jak rozkvétá, ozdobíme si vajíčka, vysejeme si semínka a pozorujeme jejich růst. Na zahradě sázíme a vyséváme rostliny, pozorujeme broučky v domečku, všímáme si ptactva.

Každý rok máme naplánovanou návštěvu keramické dílny, kde si děti procvičí motoriku, seznámí se s novým materiálem a odnese si domů výrobek.

Tradičně děti navštěvují dopravní hřiště – praktická část, jak jezdíme na kole, koloběžce. Děti se učí základním pravidlům silničního provozu v praxi.

Připomínáme si tradiční pálení čarodějnic. Loučíme se definitivně se zimou. V tomto období jsou patrné největší změny v přírodě. Chodíme pozorovat přírodu a všímáme si zahrad, kvetoucích stromů a říkáme si, jak je příroda v tomto období nádherná. Nezapomeneme na svátek maminek. Pokračují návštěvy solné jeskyně, počítačů v DDM a návštěvy tělocvičny ZŠ Elišky.

Využíváme vybavení školní zahrady ke zdravému rozvoji pohybových dovedností dětí. V případě nepříznivého počasí chodíme na vycházky do okolí – na Skřivánek, za Kulturní dům, kde využíváme dětská hřiště.

S dětmi připravujeme besídku pro rodiče a přátele mateřské školy, na které mohou předvést, co se v průběhu roku naučily.

Když jaro zat'uká

Očekávané výstupy: osvojit si jednoduché poznatky o přírodě, vztahu k prostředí, poznávání tradic
vědomě využívat všech smyslů, pozorovat a všimnout si, vyjadřovat svoje pocity
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno a umět vyjádřit rozdíly
zachovávat správné držení těla, rovnováhy a reakce

Dílčí cíle	Návrhy činností, forem, metod
<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat děti se znaky blížícího se jara, ročním obdobím, koloběhem vody - mít povědomí o přírodě, louce, lese, zahradě, ptactvu - seznamovat děti s lidovými pranostikami - rozšiřovat repertoár písní s jarní tematikou - umět střídat běh a chůzi na zvukové a světelné signály - soustředěně vyslechnout text daného tématu - pracovat s materiály, barvami, např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny, používat fantazii i realistické vidění - připravovat s dětmi jednoduché pokusy, pozorování růstu rostlin - vést děti k důslednému dodržování bezpečnosti při práci s nůžkami - cvičení rovnováhy - učit děti prstovému držení míče a cvičit reakci na pohybující se míč 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování tání sněhu, pokusy, „Kdo má žízeň“, koloběh vody - pozorování prvních jarních květin, jak kvete strom, keř - pozorování ptactva - sázení rostlin, údržba zahrady- moje zahrádka - výroba „atlasu“ z květin - práce s obrázky, leporela, obrázkové knížky, encyklopedie - nácvik jarních písní, tanečků, poslech a poznávání hudebních nástrojů, skupinový i sólový zpěv - PH „Na kytičky“ PH „Na barevná auta“ - pohádka „O dvanácti měsíčkách“ - např. koláž s jarní tematikou (sněženky, kočičky, zlatý déšť), ptáci - zapouštění barev do klovatiny-jarní fantazie - malba na základě pozorování - rychlení větévek, klíčení semen... - vystřihování jarních květin, stromů, ptactva - chůze po laně, zvýšené ploše, balanční prvky, stoj na jedné noze, poskoky - míčové hry, „driblování“ hry ve dvojicích, hod na koš ..

Vítáme sluníčko.

Měsíc červen začíná pro děti radostným dnem – dnem dětí. Plánujeme pro děti zábavný program plný her, nezapomínáme na drobnosti v podobě sladkostí, dárečků a medailí. Plánujeme výlet na nějaké netradiční místo např.: Doksy – Máchovo jezero, zámek v Ploskovicích...

Pomalou se loučíme se školním rokem. Oficiálně se rozloučíme s dětmi, které odcházejí do základní školy. Na akci s rodiči „Rozloučení s předškoláky“ pasujeme děti na školáky a „středňáky“ na nadcházející předškoláky. Předškoláci si pro ostatní připraví malé představení- tancování, pohádku apod., zatancují si s rodiči. Na závěr všechny děti shlédnou pohádku nebo se zúčastní zábavného odpoledne.

Předškolní děti mají i své tablo, které vystavujeme ve městě, což je pro nás velmi příjemná tradice, kdy se naše mateřská škola dostává do podvědomí dalších lidí. Děti máme rády, vážíme si jich a máme radost, že se nám je podařilo zdárně dovést až do školního věku.

O prázdninách si povídáme o dovolené, zážitcích, maximálně využíváme zahradu.

VÍTÁME SLUNÍČKO

ČERVEN-SRPEN

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění, hodnotí svoje osobní pokroky i pokroky druhých

Osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, vytváření život. návyků

Napodobuje modely prosociálního chování, chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, chápe, že lidé jsou různí, dokáže řešit vzniklé konflikty dohodou a brání se projevům násilí

Vytváření základů pro práci s informacemi a znakových systémů (čísla, písmena)

Odhaduje rizika svých nápadů, má zákl. představu o lidských normách a hodnotách, ví, že není jedno, v jakém prostředí žije.

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit

Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických postupů, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Rozvoj smyslového vnímání, přechod od názorného k slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj, osvojení si dovedností k vykonávání jednoduchých činností

Kamarádi z celého světa

Očekávané výstupy: rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě
uvědomění si vlastní identity, chápat základní číselné a matematické pojmy, logické
uvažování, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využít
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně
zformulovaných větách, osvojení si poznatků o životních návycích, společenství

Den radosti: Sluníčkový den

Dílčí cíle	Návrhy činností, forem, metod
<ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiných kultur, zemí, zvyků - připravovat s dětmi oslavu svátku – přiblížit dětem svátek MDD - rozvíjet zručnost dětí, učit děti skládat papír podle slovní instrukce učitelky -podporovat radost ze hry, soutěže, dosažení cíle, sounáležitosti s ostatními - zvládnout vylézání a slézání na přiměřené nářadí - umět házet na cíl levou i pravou rukou do dálky horním obloukem -práce s barvami, tuší – dle skutečnosti - opakovat číselnou řadu 1 – 10, poznávání písmen - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 10, velikosti, tvary, barvy -tvořit slovo na danou hlásku - podněcovat děti v porovnávání dynamiky a tempa v písních a k uplatňování těchto výrazových prostředků při zpěvu (zpívat pomalu, rychleji, tiše, nahlas) - učit děti poznat a vyhledat slova protikladného významu (horký - studený), podobného významu (malý - nevelký) a stejně znějící (oko-na punčoše, na hlavě, pytlácké..., kohoutek-pták, vodovodní...) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovory, využití ukázek ze života jiných etnik (ty které jsou v MŠ zastoupeny), skládání 3 dílných obrázků (národnosti) - komunitní kruh, rozhovor, oslava svátku - kornoutky, sáčky na odměny, čepičky - ozdobování, (lepení, kreslení) - zábavné dopoledne se soutěžemi např. jízda na koloběžkách, závody v běhu, skok do dálky, hod na cíl, podlézání překážek, štafetový běh, -cvičení na nářadí v tělocvičně (ribstole), na zahradě průlezky, lezecká stěna, věž -hod na koš -„Já a moji kamarádi“ - postava pracovní listy, obrázky, abeceda, moje jméno, počítadlo, navlékání korálků dle zadání - práce s předměty, přírodními materiály, kuličky - slovní hříčky, doplňovačky - zpěv písně podle diktátu učitelky (nápodoba kamaráda Hra „Na zrcadlo“), kánon, doprovod na rytmické nástroje – rozdělení na skupiny, rytm. chůze, tanec - práce s obrazovým materiálem, hry s předměty, věcmi, mimické vyjádření nálady. Hry v prostoru, pozorování při pobytu venku – malý x velký, zelený x žlutý, mokrý x suchý atd.

K dosažení vytýčeného cíle – MŠ podporující zdraví je třeba plnit zásady podpory zdraví = podmínky formálního kurikula:

1. Učitelka podporující zdraví

- Svým chováním podporuje zdraví své i okolí. Svou osobností pozitivně působí na své okolí.
- Její přístup ke svému zdraví i okolnímu světu je odpovědný. Svým chováním dává vzor nejen dětem, ale i rodičům.
- Učitelka není středem všeho dění, ani pouhým dozorem, ale je jejich partnerem a průvodcem v tom co chtějí dělat.
- Průběžně se vzdělává v teoretických i praktických dovednostech učitelské profese i problematiky zdraví – načerpané informace převádí do své práce – společné prožívání obohacuje děti i dospělé.
- Je ochotna přemýšlet a analyzovat co děláme špatně či co je třeba zdokonalit či pozměnit
- Nové formy, nároky na pedagogický styl jsou dlouhodobým a obtížným procesem, který je nutno zvládnout bez zbytečného stresu.
- Při realizaci kurikula je třeba respektovat názor rodiny – počínat si velmi citlivě. I pro rodiče je učitelka poradce, odborník, pomocník, partner

Učitelka:

- Akceptuje, že jsou si děti nejpřirozenějšími učiteli
- Zohledňuje individuální předpoklady dětí a respektuje jejich vývojové a individuální zvláštnosti
- Spolupracuje s rodiči při zjišťování schopností dětí, klade na ně přiměřené nároky
- Umožňuje dětem činnosti podle jejich schopností a ne věku, respektuje jejich tempo
- Uplatňuje skupinové a rozvíjí individuální formy práce, vytváří prostor pro kooperaci mezi dětmi
- Vede starší děti k pomoci mladším, podporuje skupinové soužití

Bohatost a pestrost sociálního prostředí v mateřské škole má vliv na rozvoj schopnosti empatie, kooperace, smyslového vnímání, koordinace pohybů, tvořivost a fantazii. Vytváří se tak příznivá atmosféra ve třídě a příjemné klima ve škole.

7. Bezpečné sociální prostředí

V naší mateřské škole se snažíme o takové sociální klima, které by nebylo ovlivněno stresem, ač je náš týdenní program poměrně náročný na organizaci.

Vzájemné vztahy mezi pracovníky školy jsou utvářeny na základě přátelství, kolegiality, partnerství.

Učitelky se snaží navozovat s dětmi vztah podporující partnerství.

V naší mateřské škole máme pozitivní zkušenosti se zařazením do docházky dětí z jiných etnik v rámci inkluze (Vietnam, Indie, Ukrajina aj.).

8. Participativní a týmové řízení

Ředitelka dbá na to, aby koncepce a kurikulum mateřské školy byly věcí všech zúčastněných a na jejich tvorbě se všichni podíleli.

Její úlohou je motivovat a aktivizovat své spolupracovnice, vést je k participaci a snažit se z nich vytvořit tým, který společně pracuje na daných úkolech.

Aktivně naslouchá, projevuje důvěru, věnuje pozornost pocitům a názorům pracovníc a dává příležitost každému vyjádřit se k problémům čímž, uplatňuje principy participativního řízení. Každé pracovníci jsou vždy dveře do „ředitelny otevřeny.“

Podporuje a udržuje zájem spolupracovnic o myšlenky podpory zdraví
Motivuje své spolupracovnice k dosažení vytyčených cílů a vede je k týmové práci.

Každé pracovníci školy jsou nad rámec jejich pracovních náplní delegovány úkoly.

10. Spolupráce mateřské školy se základní školou

Vzhledem k tomu, že naši mateřskou školu navštěvují děti bydlící v různých koutech města a k zápisu se hlásí do ZŠ dle jejich obvodu, je naše spolupráce se ZŠ zaměřena na návštěvu prvních tříd alespoň ve dvou školách.

- V době zápisů do ZŠ vyvěšujeme plakáty s termíny zápisů jednotlivých škol.
- Děti navštíví **1. ročník ZŠ E. Krásnohorské a ZŠ SNP.**

11. Začlenění mateřské školy do života města Ústí nad Labem

Zřizovatelem naší mateřské školy je Statutární město Ústí nad Labem.

Vzájemná spolupráce je na dobré úrovni.

Mateřská škola se podílí na chodu obce:

- účastí na vyhlášených soutěžích
- spoluprací s městskou policií – Dopravní výchova
- spolupráce s Policií České republiky – přednášky – prevence sociálně patologických jevů
- zajímáme se a účastníme se akcí (dle možností) pořádaných městem

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluace je průběžným procesem, který provází tvorbu a realizaci kurikula jak ve škole, tak ve třídě.

Evaluace třídního kurikula:

- úkolem vyhodnocení je zjistit, zda činnost dětí vedla k naplňování vzdělávacích cílů
- zda směřuje ke kompetencím školního kurikula

Kromě každodenního sledování dětí a vyhodnocování vlastní práce = poznámky v třídní knize by měla být evaluace zachycena i v záznamech dětech.

Evaluační systém je podrobně rozpracován formou přílohy v tabulkách:

TABULKA SEBEHODNOCENÍ ŠKOLY A VNITŘNÍ EVALUACE MŠ CENTRUM

OKRUH	CÍL	POVĚŘENÍ	TECHNIKY	TERMÍN
Psychosociální podmínky	Individ. potřeby dětí, skup. práce, vztahy, dostatek spontánních činností	Pověřená učitelka	Pozorování, hospitace, rozhovory s rodiči	Do 31.8. (hodnocení za šk. rok)
Materiální a hygienické podmínky školy	Opravy a úpravy prostředí, provedené rekonstrukce, dostatek pomůcek apod.	Ředitelka MŠ, pověřená učitelka	Pozorování, analýza, rozhovory	Do 31.8. (hodnocení za šk. rok)
Spolupráce	S institucemi, s rodiči, vzájemně mezi sebou apod.	Pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník	Do 31.8. (hodnocení za šk. rok)
Vzdělávání dětí	Změny v záznamech, pozorování, organizace ŠVP, přiměřené pomůcky a didaktický materiál apod.	Ředitelka a pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně • do 31.8. (hodnocení za šk. rok)
Kontrolní činnost	Systém, pověření pracovníci, plnění	Ředitelka MŠ, učitelka	Pozorování, analýza, porady, kontroly	Průběžně
Práce pedagogů	Sebereflexe, sebehodnocení, vzdělávání, hospitace, ukázkové hodiny apod.	Ředitelka MŠ, zástupkyně	Pozorování, hospitace, rady	Průběžně
Životospráva	Zdravá strava, přiměřenost	Vedoucí stravovny, pověřená učitelka	Analýza, rozhovory	Průběžně
Finanční podmínky ke vzdělání	Nové programy, učební pomůcky apod.	Ředitelka MŠ	Analýza, rozhovory, pozorování	do 31.8.
Personální podmínky	DVPP Nové učitelky, využití učitelky na zkrácený úvazek apod.	Ředitelka MŠ	Analýza, rozhovory	k 30.6. dle potřeby
Rozvoj image školy	Image školy v obvodu web. stránky, akce, projekty, portfolia	Ředitelka MŠ, pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník, foto	k 30.6. 1x za 2roky

Plán evaluace v MŠ

Oblast evaluace	Cíl	Forma	Termín	Odpovědnost
Školní vzdělávací program	V souladu ŠKVZ a s RVP-PV	Kontrola, hospitace, analýza	1x ročně 1 x za 3 - 4 roky	Ředitelka učitelky
Třídní vzdělávací program	Plnění tematických částí, bloků	Ústní Písemná	Průběžně, vždy po ukončení tématu	učitelky
Zápisy v třídní knize	Skutečné plnění temat. částí, zájem dětí, nutnost změny apod..	Písemná, ústní	1 x denně	Učitelky, ředitelka
Podmínky vzdělávání	Materiální, technické a estetické vybavení školy ,investice	Diskuze pedagogů, rozhovory s rodiči, zaměstnanci školy	Průběžně, dle potřeby	Ředitelka, učitelky
Výsledky vzdělávání	V jednotlivých oblastech výchovy a vzdělávání	Pozorování, hospitace, rozhovory s rodiči	Průběžně, dle plánu hospitací a potřeby	Ředitelka, učitelky
Spolupráce	Spokojené, šťastné dítě, spokojení rodiče	Rozhovory, hospitace, analýza	Průběžně	Ředitelka, učitelky
DVPP a kvalita práce, včetně provozního personálu	Odborný růst pedagogů, nutná vzájemná spolupráce, tolerance a úcta ke každé práci	Rozhovory, analýza, přehled DVPP a jeho účelnost při plánování	Dle nabídky a výběru, průběžně	Všichni zaměstnanci školy
Hygiena BOZP	Bezpečnost dětí, zaměstnanců školy, prevence nemocnosti	Školení zaměstnanců, poučení dětí na nebezpečí	Školení 1x ročně, 1x za 2 roky dětí průběžně, často, opakovaně	Ředitelka, odborník Ředitelka, učitelky

Plán hodnocení dětí

Způsob	Forma	Termín	odpovědnost
Vstupní dotazník	Písemná	Při nástupu	Učitelky
Hodnotící list dítěte	Písemná	1 - 2 x ročně dle potřeby, aktuálně	Učitelky, ředitelka
Kolektivní, jednotlivců	Ústní	Každodenní	Učitelky, ředitelka
Rozhovor s rodičem a dítětem	Ústní, dotazníky	Dle potřeby	Učitelky, ředitelka

POZOROVÁNÍ DÍTĚTE DOPORUČENÉ CÍLE

HRUBÁ MOTORIKA	JEMNÁ MOTORIKA
1. STOJ NA JEDNÉ NOZE	1. DOMINANTNÍ RUKA
2. STRÍDÁ NOHY PŘI CHŮZI PO SCHODECH	2. SPRÁVNĚ DRŽÍ TUŽKU, PRAC.NÁSTROJE
3. ZVLÁDÁ SEBEOSLUHU PŘI JÍDLE	3. NAVLÉKÁ KORÁLKY
4. SAMOSTATNĚ POUŽÍVÁ TOALETU	4. TRHÁ PAPÍR
5. UDRŽÍ TEMPO NA RYTMIC. HUDBU, ZPĚV	5. NAPONDOBÍ OBRAZEC
	6. SPOJENÍ BODŮ

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	ROZUMOVÉ SCHOPNOSTI
1. OPAKUJE SLOVA, VĚTY, ODP. NA OTÁZKU	1. URČÍ BARVY A JEJICH Odstíny
2. REAGUJE NA SLOVNÍ POKYN	2. ZNÁ SVÉ JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESU
3. DOKÁŽE PLYNULE KOMUNIK. NA TÉMA	3. ZVLÁDÁ PRAVOLEVOU ORIENTACI
4. POUŽÍVÁ SPRÁVNĚ GRAMATIKU SLOVA	4. URČÍ POČET PŘEDMĚTŮ 5-10
5. VYJMENUJE PROTIKLADY	5. UDRŽÍ POZORNOST 5-10 MINUT
6. ZNÁ VÝZNAM NADŘ. A PODŘAZ. SLOV	6. ZVLÁDÁ POJMY RÁNO, POLEDNE, VEČER

SOCIÁLNÍ VZTAHY
1. KOMUNIKUJE S Dospělými
2. KOMUNIKUJE S DĚTMI
3. NAVAZUJE A UDRŽUJE DĚTSKÁ PŘÁTELSTVÍ
4. SPOLUPRACUJE S DĚTMI A Dospělými
5. RESPEKTUJE ODLIŠNOSTI DRUHÝCH
6. DODRŽUJE PRAVIDLA VE SKUPINĚ
7. PŘÍJÍMÁ A UZAVÍRÁ KOPROMISY

PERCEPCE (PROCES VNÍMÁNÍ)	
1. CHODÍ PO ČÁRE VPŘED, VZAD	2. ZVLÁDNE POSKOKY NA JEDNÉ NOZE
3. POZNÁ PODLE HMATU TVARY ROZLIŠÍ JE	4. DOKÁŽE REPRODUKOVAT POHYBY PAŽÍ
5. ORIENTUJE SE V BLUDIŠTI-LABYRINTU	6. TŘÍDÍ PŘEDMĚTY PODLE BARVY, TVARU, VELIKOSTI
7. UKÁŽE NA OBR. NAHOŘE, DOLE, PŘED, ZA, VEDLE	8. SEŘADÍ SYMBOLY(TVARY) PODLE PŘEDLOHY-POŘADÍ
9. LOKALIZUJE ZVUK ODKUD POCHÁZÍ	10. DĚLÍ SLOVA NA SLABIKY VYTLESKÁVÁNÍM
11. URČÍ HLÁSKU NA ZAČ.SLOVA	12. NAJDE SLOVO NA DANOU HLÁSKU

8. Přílohy ŠVP

8.1 plán práce pro předškoláky

Mateřská škola Centrum
Ústí nad Labem, Velká Hradební 12/43
příspěvková organizace

IČO: 702 259 23

Plán práce pro předškoláky

Obsah: Praktická část - smyslové vnímání
- jazyk a řeč
- motorika

Zpracoval: Jana Váňová

Schválil: Jana Váňová – ředitelka školy

Počet stran: 5

Předškolní věk - charakteristika

Vstup dítěte do školy je významným mezníkem v jeho životě. Změní se jeho každodenní režim, poměr mezi hrou a pracovní činností, sociální vztahy a vazby. Předpokladem je určitý stupeň tělesného, duševního sociálního rozvoje – školní zralost.

Zaměřením se na předškoláky a děti s odkladem školní docházky v individuálních plánech, třídních plánech.

S dětmi pracujeme tak, aby si osvojily některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, aby rozvíjely zájem o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbálního i neverbálního (výtvarného, hudebního, pohybového, dramatického).

Zaměřujeme se na činnosti, při kterých děti poznávají jednoduché obrazně znakové systémy (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce), dále na činnosti, při nichž se seznamují s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselnou řadou, číslicemi, základními geometrickými tvary, množstvím apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikací.

Práce je členěna podle věku dítěte, a pokud to činnost umožňuje, předškoláci zvládají

a plní náročnější úkol tak, aby vhodnou formou byli připraveni na základní školu.

Využíváme: metodických pokynů odborné literatury a publikace:

- např. Kurikulum,
    Diagnostika předškoláka,
    Svět předškoláka,
    Matematika předškoláka

Důležitým dokumentem je Školní vzdělávací program:

Který je rozpracován do jednotlivých témat. Jsou v něm zahrnuty kompetence a dílčí cíle, očekávané výstupy.

Jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností vychází z přirozeného vývoje dětí a jeho rozvoje tak, aby bylo jasné, co by mělo dítě na konci předškolního vzdělávání znát či umět – tvoří součást třídní dokumentace – TvP.

Do plánování činnosti je zahrnuto i psychologické odborné vyšetření z poradny, individuální péče jednotlivých dětí s odkladem školní docházky.

Používáme záznamy o dětech, kam jsou zapisovány poznatky a pokroky dětí.

Při individ. péči jsou zápisy častější.

Desatero předškoláka

1. Barvy
2. Tvary-čtverec, trojúhelník, kruh
3. Číselná řada 1-10, stejně, více, méně
4. Hádanky, slovní hříčky, rozvoj logického myšlení

5. Paměť
6. Uvolňovací cviky
7. Vizualní paměť, postřehování rozdílů
8. Souvislé vyprávění děje, krátké pohádky
9. Orientace v prostoru - vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed
10. Nakreslit postavu

Zaměření na: správné držení tužky
lateralitu
samostatnost
jemnou motoriku
představitivost
zrakovou zralost, myšlení

Všechny úkoly směřují k celkovému rozvoji dítěte tak, aby bylo včas zachyceno v čem vyniká nebo naopak ne a mohl být navržen případný odklad školní docházky, doporučení vyšetření a spolupráce s rodinou tak, aby dítě zvládlo nástup do první třídy co nejlépe a v psychické pohodě.

Využíváme i návštěvy **Základní školy E. Krásnohorské a ZŠ SNP**, kdy se děti seznámí s novým prostředím, ještě než začne škola.

Pro zdárný vstup do ZŠ děti rozvíjíme v těchto oblastech:

Motorické schopnosti

- poskoky na jedné noze, na obou nohách
- přeskoky přes pruh papíru vpřed a vzad
- stoj na jedné noze při otevřených očích i zavřených

Jemná motorika

- konečkem palce se dotýkat konečků ostatních prstů, oběma rukama
- postupně vztyčovat prsty pravé nebo levé ruky ze zavřené pěsti
- namotáváme klubko vlny pravou, levou rukou
- ukazováček i prostředníček pravé ruky běhají po stole, to samé levou, současně

Mluvidla, dechová cvičení

- umět napodobit co p. učitelka ukazuje (vtáhnout rty, našpulit, usmát se jedním koutkem, roztáhnout do úsměvu)
- pohyblivost jazyka
- mimika (zamrač se, usměj se, zdvihni obočí, nafoukni tváře)
- správný nádech nosem (přivoním ke květině)
- hospodaření s dechem (foukání do malých míčků)

Sluchová paměť

- krátkodobá paměť (dítě opakuje slyšené hned)
- dlouhodobá paměť (po delším časovém intervalu se zeptám na obsah toho, co jsme si vyprávěli)

Zrakové vnímání + paměť

- důležité pro budoucí čtení a psaní
- například: nesmyslné obrázky
- hledání nepravdivých situací
- hledání rozdílů
- skládání obrázků
- zapamatovat si co je na obrázku
- hra pexeso

Rozumové schopnosti

- viz. Desatero předškoláka
- znát svoje jméno, příjmení, bydliště
- poznat běžná domácí a volně žijící zvířata
- časové označení částí dne, roku, dny v týdnu

Porozumění řeči

- manipulace předmětů podle pokynů
- výběr obrázků podle pokynů
- vyčlenění ze skupiny (co tam nepatří)
- slova opačného významu, protiklady
- citově zabarvené věty (kdo je rozzlobený, milý, smutný, veselý apod.)

Sluchové vnímání a fonemický sluch

- schopnost jemného sluchového rozlišování (diferenciace)
- rozlišování zvuků obecných (tekoucí voda, mačkání papíru, cinkání klíči, rozlišit hlasy svých blízkých apod.)
- rozlišení intenzity (hlasitosti), výšky a délky zvuku, rozpoznat délku samohlásek

Rozlišování slov podle obrázků

- znělost ve slově (pije – bije)
- změna hlásky (nos – noc)
- změna délky (paní – páni)
- zvuk sykavek (sss – had, zzz – včela)

Rozlišení pouze sluchem

- stejná (kočka – kočka)
- jiná (miska – myška)
- slabiky (bim – bim, ha – cha, bu – ba)
- co slyšíš (poznávání zvuků)

Rytmické citění

- vytleskávání, vyťukávání
- opakování daného rytmu
- rytmizace vlastního jména

Analýza slov

- schopnost rozlišovat jednotlivé hlásky slova
- slabikování: ko-čá-rek
- hláskování: d-o-me-č-e-k
- rozlišení první slabiky
- rozlišení poslední slabiky
- určení první hlásky
- určení poslední hlásky

Grafomotorická rovina jazyka

- foneticko – fonologická (zvuková stránka řeči)
- lexikálně – sémantická (slovní zásoba)
- pragmatická (sociální aspekt řeči, schopnost uplatnit řečové dovednosti)
- morfológicko – syntaktická (gramatická rovina jazyka, která odráží stupeň vývoje jedince)
- používání předložek, sloves, skloňování podstatných jmen, slovosled, vytváření množného a jednotného čísla, gramaticky správný tvar – doplňovačky, tvoření zdvojnásobení, název pracoviště a profese

Jazykový cit

- chápaní rýmů (kočička – babička, sluníčko – autíčko)
- tvoření rýmů (kytička – babička – včelička – holčička – krabička)
- souvislé vyjadřování
- dějová posloupnost (podle obrázků)
- vyprávění podle čtveřice obrázků
- reprodukce pohádky, znalost pohádkových postav

Vlastní projev

- vypravování vlastních zážitků
- přednes básně
- zpěv písně
- zdvořilostní návyky (Co dělají lidé u stolu? Popřejí si dobrou chuť.)

8. Přílohy ŠVP

8.2 plán práce s dětmi 2-3 roky

Mateřská škola Centrum

Ústí nad Labem, Velká Hradební 12/43
příspěvková organizace

IČO : 702 259 23

Plán práce s dětmi 2-3 roky

Obsah: Charakteristika věku
Cíle, nabídka
Kompetence

Zpracovala: Jana Dunajová

Schválila: Jana Váňová – ředitelka školy

Počet stran: 14

Charakteristika batolecího období

Ve dvou letech dítě dobře běhá. To znamená, že se bez obtíží rozběhne, samo se zastaví (a neupadne), obrátí se a běží zpět. Do schodů chodí nahoru i dolů jen s malým přidržením. Míč dovede hodit i kopnout, z kostek staví komín, věž a novinkou je, že kostky i jiné věci řadí za sebou a dělá vlak. Tím nám dává na vědomí, že ve své představivosti ovládá už směr vertikální i horizontální. Čili svislý a vodorovný. S tužkou s vervou nejen čmárá, ale dovede dělat krouživé pohyby, dovede napodobit svislé čáry, ale vodorovné čáry jsou ještě mnohem těžší úkol. Čtení začíná prohlížením obrázků a obracením stránek v knížce. Dítě již má své oblíbené obrázky, stránky obrací jednu po druhé a už dopředu ví, co se v jeho oblíbené knížce, na které stránce objeví. Z velké části se již nají samo, lžičku umí držet pevně, ale budeme ještě dlouho dokrmovat. To proto, že nezralý nervový systém je rychle vyčerpáván jedním druhem činností, takže mnohdy je dítě unaveno-ne tak tělesně, jako psychicky. Pije ze skleničky nebo z hrnečku a už se tolik nepobryndá. Dovede si natáhnout čepičku na hlavu, ponožky na nohy – dovede si ale většinou natáhnout i kalhotky, což je úctyhodný výkon vyžadující vyspělé pohybové souhry. Dítě ve dvou letech již nevyžaduje tolik přímé péče jako před rokem, zato nároky na hlídání stále stoupají. Je to přirozený důsledek této rychle nabyté, ale v podstatě velmi nezralé samostatnosti. Dítě začíná mluvit v jednoduchých větách o dvou, třech, čtyřech slovech. Začíná si říkat vlastním jménem a toto odpovídá nově se utvářejícímu vědomí vlastní osoby čili vědomí identity.

Potřeba pozitivní identity

Je jednou ze základních psychických potřeb, které musí být uspokojovány v náležité míře a ve vhodné době (což je náš případ), má-li se lidská osobnost vyvíjet zdravě. Je-li tomu tak, pak člověk s větší pravděpodobností bude sám sebe přijímat jako hodnotnou lidskou bytost – a co víc, bude tak i přijímat druhé lidi, což mu pomůže k uspokojivému společenskému zařazení. Identita je celoživotní záležitost, a tak její základy, které se teď kladou, by měly být zdravé a pevné. Velice na nich záleží, neboť z nich bude nadále vyrůstat stavba celé osobnosti dítěte.

Sociální zájem a sociální hra

S vědomím vlastního „Já“ souvisí však ještě něco jiného. Dítě si začíná uvědomovat i to, jaký mají lidé vztah k němu a bystře pozoruje jejich jednání. Probouzí se sociální zájem. Oblíbenými hračkami se stávají panenky, medvídci, pejskové. Zájem dítěte přitahují tím, že mu představují něco lidského. Do nich promítá své znalosti a zkušenosti z lidského světa a svá

citová hnutí a ve své hře nám mohou nastavovat zrcadlo. Pro dítě je, a ještě dlouho bude hračka živou věcí.

Poněvadž ji má dítě ve své blízkosti, a protože se dá ovládat a neprotestuje, stává se často dítěti milým společníkem. Má k ní citový vztah. A poněvadž citový vztah dává člověku pocit bezpečí a jistoty, může taková hračka sehrát v životě dítěte důležitou roli. Může mu pomoci usnadnit i přechod z rodiny do neznámého prostředí.

Paralelní hra

Dítě začíná mít zájem o druhé děti. Sice stále ještě nesnáší, aby se mu pletly do jeho vlastní hry a braly mu hračky, ale jejich společnost zpravidla vyhledává. Vývoj postoupil od hry izolované (dítě si hraje samo) ke hře tzv. "paralelní", což znamená, že si děti hrají vedle sebe, jedno napodobí druhé, dělají třeba stejnou věc, ale ke spolupráci ještě nedorostly. Ve všech oblastech vývoje se dvouleté děti už chovají s větší jistotou než dříve. Také jejich osobnost se ve vnějších jejich projevech zračí už docela zřetelně. Ale bude to ještě dosti dlouho trvat, než nabydou jistoty úplně. Ještě si např. nedovedou vyžádat pomoc při nějaké těžkosti, nebo díle. Když mu něco nejde, tak batole ještě křičí, pláče, nebo se vzteká.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno na tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, potřebují i podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý a pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Na naší MŠ máme ze šablon chůvu, která se dětem do tří let věku individuálně v době od 8-12hod věnuje.

- Vybavením dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti.
- Ve třídě jsou nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, jsou k dispozici i nočníky.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Ve třídě jsou židličky s područkami
- Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány dle možností v menších skupinách či individuálně, podle potřeby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

Dvouleté dítě v mateřské škole

Ráno po příchodu dítěte do mateřské školy projde dítě ranním filtrem. Učitelka zjišťuje od rodičů tyto informace: zda dítě klidně spalo, nestěžovalo si na bolesti (bříška, krku, ucha, zubů), jakou mělo chuť k jídlu, zda mělo stolici – jakou, zda nemá vyrážku, otoky. Dítě se mnohdy v tomto věku neumí samo vyjádřit. V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi. Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje.

Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

Na základě zkušeností nabízíme vzdělávání dětí mezi 2. a 3. rokem, které je postaveno na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované
- pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb
- místečko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti

- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti (dbát na toto při budoucích rekonstrukcích), podpora samostatnosti a rozhodování, asistence chůvy.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům.

Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd. Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost. Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje vhodné, vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí i okolí mateřské školy. Délka trvání činností může trvat u mladších batolat 5 -10 minut u starších batolat 10-15min. Důraz klademe především na hru, již se rozvíjí vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení. Souvisí s utvořením základního návyku pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), prováděním dechových cviků, relaxačních cviků, procvičováním lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvahu. Je důležité využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat. Pro děti do 3 let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Chůze:

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty

- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh:

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok:

- přeskakuje z nohy na nohu
- vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení:

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalování dovedností bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkové prvky samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano
- dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výšce hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky cvičení:

- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení

- vytvoření schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně-pohybové chvílky:

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Seznamování s vodou:

- nebát se vody, namočit si ruce i obličej
- hry s vodou na zahradě – cákání, pouštění lodiček

Bobování:

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky
- podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování:

- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 10-15 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty, válení sudů; kolébka (předchází kotoulu), podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí, předávání míčků z ruky do ruky)
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s

- různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání)
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou)
  - zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; zpívat písň malého rozsahu.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a jeho psychika

Postupně pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty podle barev. Rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutky), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit.

Zaměřujeme se:

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,..)
- reagování na jednoduché výzvy
- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,..) rozlišování různých zvuků
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo
- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního rozlišuje v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát
- mluví o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví

Navržené dílčí vzdělávací cíle navržené pedagogem

Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích
- zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, dílny pro rodiče,..)-minimálně
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí

- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb

Navržené dílčí vzdělávací cíle (co pedagog dítěti nabízí) :

Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků

- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; propojování emoční sféry s výtvarným tvořením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou
- rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech
- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami
- vést děti k přiměřené opatrnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, krátké výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

- Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou pomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

- Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlouká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních dovedností

- Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

- Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy- alespoň 4, nakreslí sluníčko, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec.

Závěr

Je nutnost znát specifika batolecího věku, a to nejen z pohledu prostředí, jež batolata vyžadují a potřebují, ale především z hlediska výchovného působení. Institucionální výchova by měla neustále usilovat a podporovat harmonický rozvoj dítěte v souladu s jeho potřebami a vývojovými zákonitostmi. Přesto děti v tak časném věku kolektivním zařízením ještě vývojově nedorostly a

nedozrály a dětský organismus, jak tělesný tak psychický nemá být zatěžován něčím, k čemu ještě nedozrál. Ne že by se dítě pod takovým nápojem muselo nutně hroutit, nebo že by neblahý efekt musel být masově nápadný, ale přece jen, můžeme-li pro dítě udělat něco lepšího, příjemnějšího a jeho vývoji přiměřenějšího, měli bychom toho využít. A to mluví jednoznačně pro výchovu v rodině.

8. Přílohy ŠVP
8.3 plán práce pro cizince

Mateřská škola Centrum
Ústí nad Labem, Velká Hradební 12/43
příspěvková organizace

IČO : 702 259 23

Plán práce pro cizojazyčné děti

Obsah: Před nástupem do MŠ
Pravidla komunikace
Práce s dětmi
Povinné vzdělávání

Zpracovala: Petra Blažková
Schválila: Jana Váňová – ředitelka školy

Počet stran: 3

PLÁN PRÁCE S CIZOJAZYČNÝMI DĚTMI

Aktualizace k 1.9.2021 – pro povinné předškolní vzdělávání zařazena výuka českého jazyka v rozsahu 1 hodina týdně pro skupinu předškolních dětí v minimálním počtu 4, maximálně 8 dětí.

Před nástupem dítěte do MŠ zjišťujeme:

- Správnou výslovnost jména dětí a rodičů
- Českou variantu jména dítěte
- Příjezd dítěte nebo rodiny do ČR
- Kde a s kým dítě bydlí, kdo ho bude vyzvedávat a kdo o něj pečuje
- Zda již dítě zná nějaké české výrazy
- Úroveň porozumění č.jazyku u rodinných příslušníků

V případě, že komunikace rodičů v českém jazyce není možná a sejde se více rodičů hovořících stejným jazykem, organizujeme přítomnost tlumočnicka na schůzce rodičů.

Pravidla komunikace s rodiči dětí s odlišným mateřským jazykem:

- Používat krátké věty, hesla
- Místo telefonování raději poslat SMS
- Používat přesný datum (místo zítra, pozítří..)
- Používat přesné časy (místo ráno, v poledne..)
- Vymezit čas příchodu a odchodu a trvat na dodržování pravidel
- Důležité informace je lépe dát písemně sebou domů

Práce s dětmi:

- Zpočátku používat více nonverbální komunikaci (gesta, mimika, názorné předvedení činností)
- Při verbální komunikaci používat nejjednodušší slova a věty – vše doplňovat gesty
- Mluvit pomalu, plynule, povzbuzovat, chválit
- Postupně rozšiřovat slovní zásobu
- Vícekrát opakujeme slova, popisujeme, co děláme
- Pracujeme individuálně nebo ve skupinkách – prohlížení obrázků, knížek, rozhovory, opakování českých slov
- Jednoduchá říkadla, básničky, říkadla s pohybem

Pravidla komunikace s dětmi:

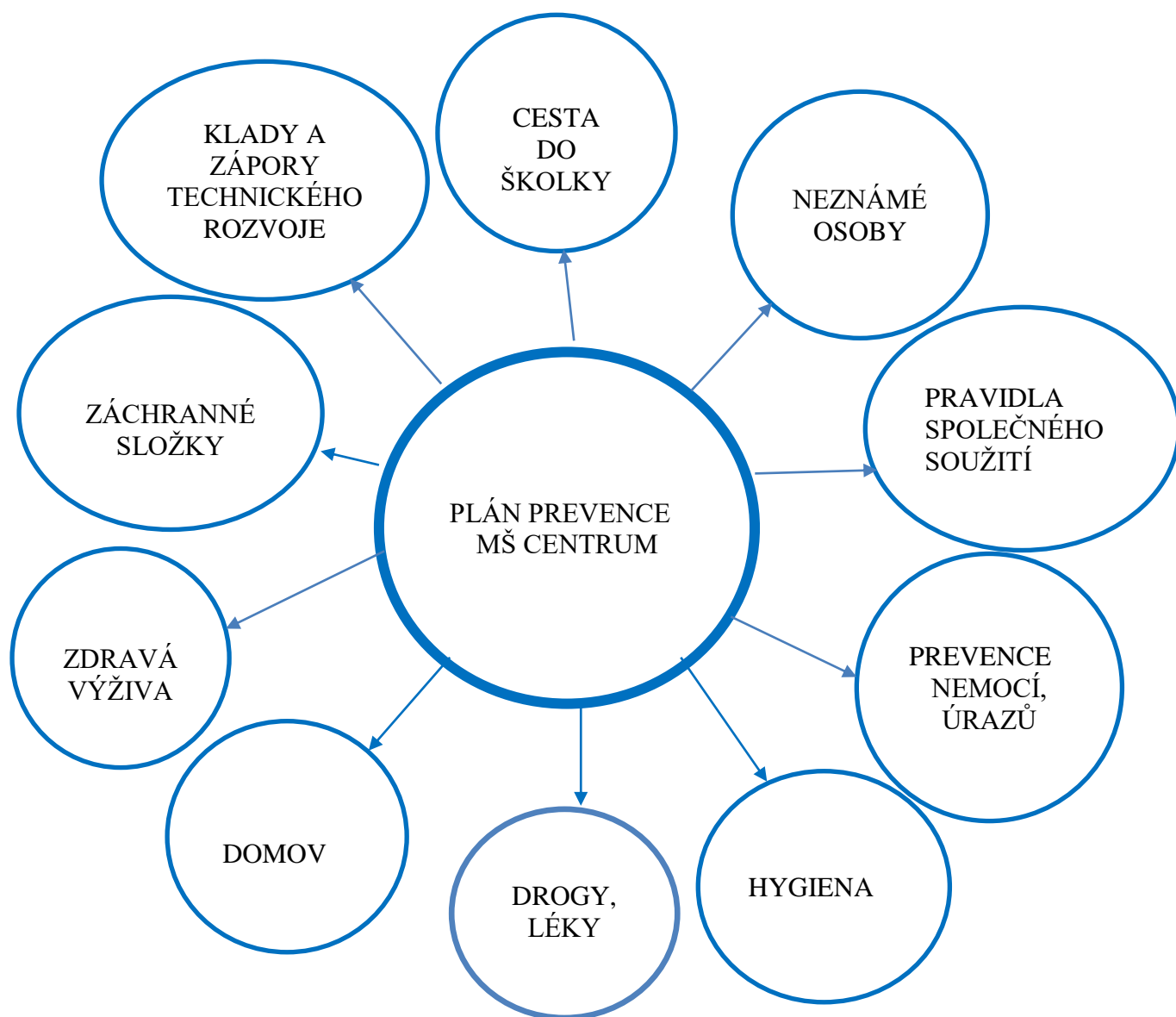
- citlivý, laskavý přístup
- komunikujeme pozvolna
- snažíme se je zapojovat do všech činností, ale nenutíme je
- používáme komunikační kartičky a demonstrační obrázky
- každé verbální sdělení doprovázíme dostatkem neverbálních projevů
- ověřujeme si, že dítě chápe, co mu říkáme, co po něm chceme
- zpočátku používáme stejné obraty
- podporujeme vzájemnou komunikaci s česky mluvícími vrstevníky
- učitelky pomáhají při řešení rizikových situací
- poskytujeme příležitost k jazykovému projevu
- zvyšujeme očekávání (požadujeme verbální odpovědi)
- každé sdělení upřesňujeme a rozšiřujeme

Pro povinné předškolní vzdělávání:

- **povinnou výuku zařazujeme 2x týdně po 30 minutách – vždy po obědě**
- **provádí ji střídavě 2 pedagogické pracovnice ze třídy Motýlků**
- **výuka vychází z aktuálního třídního plánu a vztahuje se k aktuálnímu tématu**
- **využíváme obrázkový materiál, komunikační kartičky, obrázkové karty....**
- **začínáme nejjednoduššími slovy ze základní slovní zásoby – barvy, názvy věcí denní potřeby, číslovky**
- **postupně zařazujeme názvy věcí i z běžného života – vycházíme z týdenních témat v třídním plánu, zaměřujeme se na konkrétní potřeby jednotlivých dětí**
- **výuka se opírá o Kurikulum češtiny z NPI**

8.4 Plán prevence – TEMATICKÉ CELKY

CÍLE

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si věku přiměřených praktických situací
- rozvoj schopností sebeovládání
- záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- uvědomění si vlastního těla
- porozumění projevům verbální komunikace
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj pozitivních vztahů a citů k sobě (sebedůvěra)
- vytváření základů aktivních a zdravých postojů k životu
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření základů pro práci s informacemi

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání nese důsledky
- dokáže rozpoznat svoje silné stránky
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- chápe, že se může o tom, co dělá rozhodnout svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- dbá na svoje zdraví a bezpečí, i druhých, chová se odpovědně
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- samostatně vyjadřuje svoje myšlenky

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

- **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání**
- Školní vzdělávací program naší mateřské školy s mottem:
„ Školka plná zábavy“
- Čtyřdílné kurikulum Doc. PhDr. Opravilové a PhDr. Gebhartové
Jaro, Léto, Podzim, Zima v MŠ
- Publikace Gabriely a Milady Přikrylových **„Hrajeme si od jara do zimy“**
- Publikace Miluše Havlínové, Elišky Vencákové
„Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“
- **„Kafomet“** vzdělávací program agentury Infra.